

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я**

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СПРЯМОВАНІ НА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

**збірник тез науково-практичної internet-конференції
з міжнародною участю
присвячено пам'яті професора О.В. Пешкової**

23-24 квітня 2020 року

Харків – 2020

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я**

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СПРЯМОВАНІ НА
ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»**

присвячено пам'яті професора О.В. Пешкової

23-24 квітня 2020 року, м. Харків

Збірник наукових праць

Випуск 1

Харків - 2020

УДК 614.02 (06)

Сучасні тенденції спрямовані на збереження здоров'я людини
//Збірник наукових праць. – Харків, 2020. – Випуск 1. – 228 с. (укр.)

Даний випуск містить матеріали науково-практичної internet - конференції з міжнародною участю, присвячений пам'яті професора О.В. Пешкової (23-24 квітня 2020 року, місто Харків)

У збірнику розміщені наукові статті викладачів, молодих вчених, аспірантів, магістрантів, студентів, функціонерів сфери фізичної терапії та фізичної культури та спорту.

Тематика збірника:

- Актуальні питання фізичної терапії;
- Сучасні освітні здоров'язберігаючі технології;
- Медико-біологічні основи здорового способу життя;
- Загальнолюдські цінності в контексті фізичного виховання і здорового способу життя;
- Психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя;
- Спорт як складова активізації здорового способу життя студентської молоді.

Матеріали відбиваються в міжнародних науково метричних базах даних **Google Scholar**

Друкується в авторській редакції

Зауваження, побажання та пропозиції направляти на e-mail:

- ✓ sport@nuph.edu.ua
- ✓ anastasianevelika89@gmail.com

©Національний фармацевтичний університет, 2020

©Автори, 2020

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ЗВО

*Сабатовська-Фролкіна І.С., Пляка Л.В.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна*

Анотація. Відзначаються та обґрунтовуються психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя, зокрема ролі здоров'язберігаючих технологій навчання у в процесі підготовки здобувачів освіти в закладах вищої освіти (ЗВО).

Ключові слова: здоровий спосіб життя, здоров'язберігаючі технології, педагогічні технології, технології навчання.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні психолого-педагогічних аспектів формування здорового способу життя, зокрема ролі здоров'язберігаючих технологій навчання у підготовці здобувачів освіти.

Матеріали та методи. Аналіз літературних джерел, обробка та узагальнення інформації стосовно досвіду та якості процесу підготовки майбутніх викладачів в умовах магістратури, дозволяє свідчити, що розвиток і збереження здоров'я здобувачів освіти зумовлено необхідністю засвоєння системно-інтеграційних, методологічних і професійних знань з питань особистої та професійної здоров'язберігаючої діяльності. Сучасні підходи в організації освіти диктуються не тільки необхідністю подолання недоліків існуючої системи освіти, а й прагненням сприяти виробленню позитивної мотивації на ведення здорового способу життя. Не викликає сумніву необхідність диференційованого підходу до формування здорового способу життя в різних соціальних групах, де найбільшу значимість і цінність являє собою розробка теоретичних основ здорового способу життя, зокрема у студентської молоді.

Розглядаючи проблему формування здорового способу життя в науковій

літературі, ми спираємося на праці вітчизняних педагогів та психологів, які вивчали проблеми формування гармонійно розвиненої особистості і здорового способу життя, організації освітньої діяльності на принципах збереження і зміцнення здоров'я здобувачів освіти. Аналіз змісту питання застосування здоров'язбережувальних освітніх технологій у навчально-виховному процесі ЗВО потребує з'ясування основних понять, зокрема: «технологія навчання», «педагогічна технологія» і, безпосередньо, «здоров'язберігаючі технології».

Педагогічну технологію можна уявити як діяльність, в результаті якої досягається освітня поставлена мета і змінюється суб'єкти освітнього процесу. При цьому для успішності реалізації педагогічного технологічного процесу, необхідно мати: мету і завдання діяльності; поділяти саму діяльність на етапи і операції, що призводять до здійснення мети; визначити програму діяльності, тобто послідовність проведення операцій.

Під технологією навчання розуміється, насамперед, системний метод створення, застосування знань з урахуванням технологічних і людських ресурсів та їхнього взаємовпливу, метою

якого є оптимізація форм освіти; галузь застосування системних принципів до програмування процесу навчання й використання їх у навчальній практиці з орієнтацією на детальні цілі навчання, які допускають їх оцінювання.

Поняття «здоров'язберігаючі технології» об'єднує в собі всі напрями діяльності вишу щодо формування, збереження та зміцнення здоров'я здобувачів освіти. Але погляди науковців щодо розуміння сутності цього поняття відрізняються: одні вважають, що це певний прийом, метод, методика, інші – сукупність певних технік, за допомогою яких реалізується освітнє чи інше педагогічне завдання. Наприклад, В. Ковалько здоров'язберігаючі технології розуміє як процес відтворення педагогічних дій, здійснюваних за допомогою системного використання форм, засобів і методів, які забезпечують досягнення запланованих результатів з урахуванням цілей і завдань педагогіки здоров'язбереження [2].

Аналіз чисельних сучасних визначень поняття «здоров'язберігаючі технології» свідчить, що акцент робиться саме на технологічному аспекті, тобто використанні певного алгоритму дій викладача, або колективу навчального закладу в цілому, такої організації освітнього процесу, яка сприяла б відновленню і збереженню здоров'я його суб'єктів. Усі педагогічні технології, методи навчання якими користується викладач під час заняття, можна оцінити за ступенем їх впливу на стан здоров'я студентів [3].

Визначено, що однією з умов створення здоров'язберігаючого середовища є додержання принципів навчання, які умовно розділяють на загальнометодичні та специфічні і які існують в органічній єдності, створюючи систему. Якщо загальнопедагогічні принципи – це основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчального процесу: принцип свідомості і активності у навчанні, принцип зв'язку теорії з практикою, принцип наочності, принцип систематичності та послідовності, принцип доступності, принцип індивідуалізації, то серед специфічних принципів відповідно до

загальних цілей здоров'язберігаючих освітніх технологій виокремлюють: принцип оздоровчої спрямованості; принцип формування відповідальності за своє здоров'я та здоров'я оточуючих. З точки зору позитивного впливу на здоров'я студентів і найбільш доцільними є технології, в яких викладачі:

- беруть до уваги більшість факторів, що впливають на здоров'я, та враховують вікові та індивідуальні особливості студентів;

- постійно покращують соціально-психологічний клімат у колективі;

- заохочують учасників освітнього процесу до участі у плануванні оздоровчої діяльності закладу та до аналізу виконаної роботи;

- формують позитивне ставлення студентів до навчального закладу, у якому вони навчаються, взаємоповагу та взаєморозуміння між викладачем і студентами та між собою;

- обґрунтовують умови послідовності в реалізації технології;

- здійснюють періодичну оцінку ефективності навчання за певною технологією;

- практикують особистісно орієнтований стиль навчання та стосунків з студентами;

- створюють освітнє середовище, що забезпечує комфортні та безпечні умови життєдіяльності студентів та педагогів.

Отримані результати.

Здоров'язберігаючі технології є такими педагогічними технологіями (наприклад: особистісно орієнтована технологія; кейс-метод; ігрові, тренінгові, проектні методи навчання тощо), що сприяють створенню здоров'язберігаючого середовища, всі вони у більшій чи меншій мірі створюють умови для розкриття особистого потенціалу кожного студента, формують професійну і комунікативну компетентність, навчають ефективній співпраці, розвивають творчість здобувачів освіти.

Висновки. В ході проведеного теоретичного аналізу із проблеми

дослідження було встановлено, що більшість науковців здоров'язберігаючі технології розуміють як такі, що сприяють організації здоров'язберігаючого середовища, створюють умови для розкриття особистого потенціалу кожного студента, формують відповідну компетентність, навчають ефективній співпраці, розвивають творчість студентів. У зв'язку з цим, виникає необхідність формування здоров'язберігаючої компетентності як властивості викладача, який цілеспрямовано і самостійно, із знанням вимог до професійної діяльності в умовах інформатизації освітнього простору, своїх можливостей та обмежень здатний застосовувати здоров'язберігаючі технології в освітньому процесі. На основі аналізу педагогічних ситуацій такий викладач може

бачити і формулювати педагогічні завдання та знаходити оптимальні способи їх вирішення, самовдосконалювати свої професійні якості в галузі здоров'язбереження.

Список літератури:

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:<http://www.aidsalliance.org.ua>
2. Здоров'язбережні технології: здоров'язбережна організація навчального процесу. Завуч. 2012. Трав. (№ 9). С. 27–30.
3. Психологія здоров'я. Підручник для вузів / Під ред. Г. С. Нікіфорова СПб.: Пітер, 2003. 607 с.